

ERDEI MAGYARÁG

Felölös szerkesztő:
Kádár Miklós

Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztőségi órák: este 5-től 10-ig. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cradea, (Nagyvárad) P. M. Viteazul (Nagyviciacér) 4 Telefon: 380

Ára 1 lej
IV. évfo vam 226 sz
1935 augusztus 16.
Péntek

Malária, tifusz és vérhas pusztít az afrikai olasz hadseregben

**Hatezer olasz katona fekszik betegen az afrikai gyarmatokon
A halottak számát titkolják**

**Síró olasz anyák százai fekszenek a zsufolt katonavonatok
elé és könyörögnek, hogy ne vigyék fiaikat a harctérre**

London, ugusztus 14.
A nagy angol lapok megírják, hogy a Keletafrikába irányított újabb olasz csapat-szállításokat az tette szükségessé hogy az Eritreában és olasz Szomáliában tartózkodó olasz hadseregben veszedelmes malária, vérhas és tifuszjárvány ütötte fel a fejét.

A járvány következtében eddig hatezer katona betegedett meg. A halálos áldozatok számát a legnagyobb titokban tartják.

A Keletafrikába indított katonaság soraiban a elégtelenség egyre nő. Dél-olaszországban a katonavonatok mozdonyai elé százával fektették a sínekre a síró anyák, akiket erővel kellett eltávolítani.

engedje hogy Olaszország benépesítse azokat. Emellett Olaszország gazdasági előnyöket élvezne Abessziniában, anélkül, hogy Abessziniának le kellene mondania függetlenségéről.

Páris, augusztus 14.

Az Echo de Paris néhány nappal ezelőtt azt a szenzációt kürtölte szét a világba, hogy egy olyan angol terv került forgalomba, amely szerint a portugál gyarmatokat felosztanák és ezekkel elégtelenek ki Olaszország és Németország gyarmati igényeit.

Egyre élesebbé válik az olasz-angol ellentét

Páris, augusztus 14.

Eden angol népszövetségi miniszter tegnap este megérkezett Párisba. Laval francia miniszterelnök még a szerdai nap folyamán fogadta az angol minisztert, aki ismertette Laval előtt az angol kormány politikáját és javaslatait az olasz-abesszin viszály végleges rendezésére. Eden lord azzal a határozott tervvel jött Párisba, hogy kijelentse a három hatalmi értekezleten, hogy Anglia minden áron meg akarja menteni a békét.

Az angol kormány feltétlenül meg akarja őrizni Abesszinia függetlenségét és teljes mértékben és feltétlenül számít Franciaországra.

Francia politikai körökben meg vannak arról győződve, hogy az angol és olasz álláspontot nagyon nehéz lesz összhangba hozni.

London, augusztus 14.

Eden párisi útja alkalmából a Times cikket ír az olasz abesszin helyzetről és megállapítja hogy az angol kormány mindent el fog követni, hogy Olaszország jogos követelése mellett biztosítsa Abesszinia politikai függetlenségét is.

A Times hosszú hasábon keresztül kitér a Népszövetség helyzetére is és megállapítja, hogy a Népszövetségnek nemcsak az a hivatása, hogy a status quot minden körülmények között megtartsa, hanem az, hogy a népszövetségi alapokmányoknál adott jogainál fogva bizonyos keretek között változtatásokat eszközöljön. Így megvan a hatalma ahhoz is, hogy a népszövetségi alapokmány 10-ik és még egynéhány paragrafusa alapján Abessziniát arra kényszerítse,

szerítse, hogy Abesszinia gyéren lakott, de természeti kincsekben gazdag vidékein meg

Németország katonai szerződést köt Belgiummal?

Páris, augusztus 14.

Az Excelsior című párisi lap azt a szenzációs hírt közli, hogy a német külügyminisztérium Belgiummal tárgyal a német-lengyel katonai egyezmény létrehozatala érdekében. Hír szerint a belgákkal kötött katonai egyezmény Devais tábornok hadseregparancsnok ellenzésével találkozott.

Nagy érdeklődés előzi meg a rendkívüli minisztertanácsot

Bucuresti, augusztus 14.

Politikai körök nagy érdeklődéssel tekintenek a ma tartandó rendkívüli minisztertanács elé, amelyen

Tatarescu miniszterelnök rendkívüli nagyfontosságú nyilatkozatokat tesz.

A Zorile ezzel kapcsolatban megírja, hogy azok a liberális vezető férfiak, akik a kormányban nem vesznek részt, azt szeretnék ha Tatarescu lemondana és Dinu Bratianu venné át a kormányzást.

Lóháton szökött meg Coroiu

**Botosani lakossága attól tart, hogy a haramia
ismét rablóbandát alakít**

Botosani augusztus 14.

Lapzártakor érkezett jelentés szerint jelentkezett egy botosanii temetőőr, aki elmondotta, hogy látta Coroiut amint az két társával lovon menekült. Ebből azt következtetést vonták le hogy Coroiu máris megkezdte bandájának újjászervezését. A lakos

ság körében nagy pánik keletkezett. Mindenki bezárkózott lakásába és éjjnek idején senki sem meri elhagyni lakását.

Paraianu csendőrtábornok telefonon tett jelentést Inculetz belügyminiszternek, aki egy osztag motorbiciklis csendőrt küldött ki a bandita üldözésére.

A 333 nyereményes tombola 29. száma

Franciaország, Olaszország és a kisantant együttesen őrzik meg Ausztria függetlenségét

Prága, aug. 14.

Azzal kapcsolatban, hogy a dunai probléma ismét előtérbe került, a Narodni Politika című prágai lap a következőket írja: „A dunai problémát a bledi kisantant-konferencia is meg fogja vitatni. A kisantant államok politikusai meg vannak arról győződve, hogy az Anschlusst másképpen nem lehet megakadályozni, minthogy létre-

hozzák a dunai egyezményt. Addig, amíg Franciaország, Olaszország és a kisantant államok állanak őrt Ausztria fölött, addig nem lesz Anschluss, de ugyanakkor teljesen fölösleges a Habsburgok restaurációja is. Ha ez az együttműködés meghal, akkor még a Habsburgok sem tudják megakadályozni az Anschlusst”.

Felrobbant a cséplőgép Tinca mellett: öt súlyos sebesült

Tinca, augusztus 14.

Megdöbbenő tömegszerncsétlenség játszódott le szerdán hajnalban fél hat órakor a Tincától pár kilométerre fekvő Cociuba község határában. A környéken nagyban folyik a buza cséplése és a legtöbb helyen már a kora hajnali órákban munkába állnak, hogy a cseplést mielőbb befejezhessék.

Ma reggel is megkezdtek a munkát Pafagan Mózes cséplőgépén és a munka erős iramban haladt előre. A gép mellett több munkás foglalatzkodott, amikor hirtelen óriási dörrenés reszkettette meg a levegőt és a gép mellett dolgozó munkások közül ötten véresen, eszméletlenül buktak le a földre.

Az első pillanatok zűrzavarában senki sem

tudta mi történt és az épen maradt munkások pánikszerűen igyekeztek menekülni. Az első megdöbbenéstől magukhoz térve azonnal munkatársaik segítségére siettek és első segélyben részesítették őket.

Mint hamarosan kiderült,

a cséplőgép kazánja robbant fel eddig még ismeretlen okokból, a szerterőpennő vasszilánkok öt embert sebesítettek meg igen súlyosan.

Remélhető azonban, hogy a borzalmas erejű robbanás nem követel halálos áldozatokat. Az esetről jelentést tettek a csendőrségnek amely bevezette a nyomozást annak megállapítására, hogy a robbanást mi okozta.

Harakirit követett el vőlegénye frissen hantolt sirján egy budapesti elvált asszony

Budapest, aug. 14.

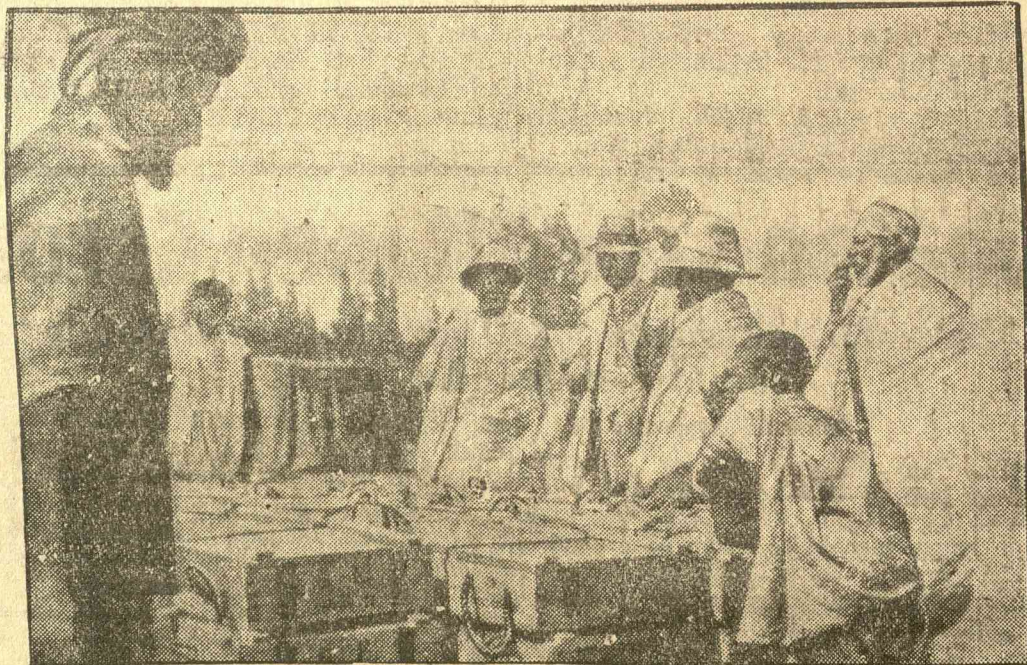
Olyan tragikus körülmények között követett el öngyilkosságot egy menyasszony, a rákoskeresztúri izraelita temetőben, a milyenre csak a regényekben van példa. Vőlegénye frissen hantolt sirján, amikor a zokogó gyászalközség a sirtól távozóban volt, észrevétlenül ottmaradt, leborult vőlegénye sirjára és hatalmas késsel felmeteszte a hasát.

Hosszu idő óta nagy zerelem fűzte össze Klein Gyulát, egy belvárosi selemáru nagykereskedő cég tisztviselőjét. Lipták Erzsébettel, egy vállalati főmérnök leányával. Később úgy hozta magával a sors,

hogy a szép Lipták Erzsébet máshoz ment feleségül, néhány héttel később azonban elvált férjétől és mi akadály sem mutatkozott annak, hogy Klein Gyula, aki 32 esztendő volt, elvegye feleségül.

Klein azonban hirtelen megbetegedett és két nap előtt szörnyű szenvedések után meghalt.

A temetésen azután lejátszódott a szörnyű tragédia. A fiatal elvált asszony megvárta, míg mindenki eltávozik a sir közeléből. Ekkor ráborult a friss hantra és egy éles késsel felvágta a hasát. Életveszélyes állapotban szállították be a kórházba, de megmentésében nem biznak.

Abesszinia egyre fokozottabb tempóban készül a háborúra

Az abesszin határon nagyobb fegyver és lőszerszállítmányt vesznek át.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Kivágandó és összegyűjtendő
Igazoló szelvény.

29

Aki 30 szelvényt összegyűjt, az
résztvehet a 333 nyere-
ményes tombolán

1935 július 19. - aug. 20.

A NAP

★

COROIU

a hirhadt bandita, modern századunk még modernebb Rózsa Sándora a legforróbb ká-
nikulában, a legsivárabb uborkaszezonban
is gondoskodik arról, hogy az újságoknak le-
gyen anyaga és az olvasóknak legyen min-
szörnyűködni. Pár héttel ezelőtt azzal lep-
tae meg a világot, hogy börtönében pezsgős
daráidókat rendezett, amelyekre meginválta
szeretőjét, sőt az inspekción tartó hatósági
közveket is. A büntetés nem maradt el,
először is a fogházigazgatót helyezték el,
Coroiu pedig — minthogy őt mégse lehet-
tett „elhelyezni” — sötét zárkát kapott.

Amikor azonban már nagyon unta a
sötét zárka egyhanguságát, fogta magát és
feljelentést szerkesztett, amelyben előadta,
hogy rosszul bántak vele. A feljelentés ért-
hető is, ha tekintetbe vesszük, hogy a sötét
zárkában a banditának nem nyílt alkalma
arra, hogy pezsgős vacsorákat tartson, a
melyre szeretőjét is meghívja.

A hatóságok kötelességszerűen felül-
vizsgálták Coroiu panaszát, amelyről kide-
rült, hogy — hazugság. A sötét zárka nem
sötétebb, mint a milyent a törvény is meg-
enged olyan szemtelen bűnözők számára,
mint amilyen a botosani bandita is. Mint-
hogy pedig ez megállapítást nyert, Coroiu
panasza a papirkosárba került.

A modern Rózsa Sándor azonban nem
azért igazi haramia, hogy megtagadja
„büszke” címét. Miután látta, hogy semmi
újabb lehetőség nem kínálkozik számára a
jelen körülmények között, amely hírnevét
emelhetné, fogta magát és megszökött.

Hogy hogyan csinálta, miképpen tudta
kijátszani őrei éberségét, az e pillanatban
másodrendű fontossággal bír. Coroiu az
alig 25 esztendősinig legényke, újabb
bravúrral gazdagította „dicső” tetteinek
sorozatát és e pillanatban talán már újból
valamelyik országúton áll lesben, hogy ki-
fossa az egyik arra haladó autó gazdag
utasait.

Amikor Coroiut elfogták, hírül adták
rőla a lapok, hogy a bandita lefogyott, élet-
kedvét elvesztette és rengeteg bűnéért ve-
zekelni akar. Amikor kihirdették előtte a
vizsgálati fogságot, a bandita ájtatos szem-
forgatás közben maga is kijelentette, hogy
szívesen bűnhődik és mihelyt elhagyja a
börtönt más életet kezd, becsületes emberré
lesz. Akkor gunyolták a banditát, akit
előbb három megye csendőrségét foglalkoz-
tatta, de mikor az igazságszolgáltatás ke-
zei közé került összecsuikó térdekkel rimán-
kodott, hogy legalább agyon ne verjék.

Ugy látszott hogy a betyár romantiká-
nak teljesen vége. Coroiu azzal, hogy el-
fogták és hogy nagyon is szánalmasan vi-
selkedett a vizsgálóbíró előtt, maga tépte
szét a népmondák által feje köré font gló-
riát.

Most megszökött. Kijött a börtönből.
De nem valószínű, hogy azért — mint meg-
ígérte — hogy új életet kezdjen. Vagy ha
újrat kezd is, kevés valószínűség van arra,
hogy ez az új élet a rendszerető társada-
lom örömeire szolgál.

2

„ERDELYI MAGYARSÁG”

1935 augusztus 16.

Újabb részletek Coroiu, a vakmerő botosani bandita szökéséről

Inculeț belügyminiszter Botosaniba utazott

Bucuresti, aug. 14.

Felhívást intéztek a lakossághoz a megszökött bandita kézrekerítésére és

egyben nagyobb díjat tűztek ki a nyomravezetők számára.

Az összes moldovi rendőrségekkel táviratilag közölték Coroiu szökését, továbbá valamennyi rendőrségi és csendőrségi készütséget összehoztak. Érdekes hogy a bandita őrzésére kirendelt Mihail Simniceanu katonai őr, aki Coroiuval együtt megszökött, akiről azt hitték, hogy a legmegbízhatóbb volt (az igazságügyminiszter is nyilatkozott róla), bevonulása előtt

Coroiu bandájának tagja volt.

A híres bandita már régen kijelentette, hogy Lengyelországba akar szökni. Bizonyára nagyobb összegű elrejtett készpénzzel rendelkezik miután a vizsgálat során nem sikerült kideríteni, hova rejtette el a rablott kincseit. Már a vizsgálat megindulásakor az a vélemény merült fel, hogy Ursache, a botosani börtön volt igazgatója, akit fegyelmi úton helyeztek el, mert a börtöncsőben együtt mulatott a banditával és annak barátjával, szintén részes a szökésben. Az ügyesség ezért még az éjszakai órákban letartóztatási parancsot adott ki úgy az igazgató, mint családja ellen. Ugyancsak az éjszaka folyamán alarmot rendeltek el a városban állomásozó ezredek kaszárnyáiban és az egész katonaság őrségekre bandita kézrekerítésére. A jelek arra mutatnak, hogy Coroiu már átszökött a határon.

Röviden jelentettük, hogy Coroiu börtönből megszökött. Legújabb jelentések szerint Coroiu szökési tervét az esti szemle után hajtotta végre. Tettét a félkettős felvilágosítás alkalmával vették észre, amikor az őr bepillantva Coroiu zárkájába, üresen találta azt. Fellármázták az egész fogházat és értesítették a szökésről a csendőrséget és ennek ellenére azonban nem sikerült a bandita nyomára akadni. A szökés híre pillanatok alatt terjedt el az országban és Inculeț belügyminiszter maga utazott le személyesen Botosaniba, hogy a bandita kézrekerítése érdekében beindított nyomozás sikerét jelenlétével biztosítsa, majd miután meggyőződött arról, hogy a hatósági közegek mindent megtesznek a bandita kézrekerítésére, visszautazott a fővárosba és a további nyomozás vezetésével Baranu csendőrtábornokot bízta meg.

A nyomozó közegek Baranu csendőrtábornok egybehívására érkekezletet tartottak Botosaniban és elhatározták, hogy felhívást intéznek a megye lakosságához, amelyben felszólítják őket, hogy a bárhol megjelenő haramiát adják át a legelső csendőrtábornoknak. Ezzel egyidejűleg a helyes nyomravezetőnek magas jutalomdíjat is adnak a bandita kézrekerítése esetén.

Botosani, augusztus 14.

A megyei prefektúra képviselője és a rendőrség képviselői ma érkekezletet tartottak, melyen a Coroiu kézrekerítésével kapcsolatos intézkedéseket állapították meg

Tíz nap alatt 30 betörést követett el egy fiatal leány Tg.-Muresen

A rendőrség elfogta a veszedelmes tolvajnőt

Tg. Mures, augusztus 14.

jórészt családok ember volt.

Szabó Mária ezelőtt két évvel szabadult ki, de rövid tíz nap alatt nem kevesebb, mint 30 betörést és lopást követett el. Kapott másfél évet, amelyet a napokban töltött ki.

Alighogy kiszabadult Szabó Mária, ismét megkezdődtek a lopások. A rendőrség azonnal Szabó Máriát gyanúsította meg és tegnap sikerült tetten érni és letartóztatni. A tolvaj nő beismeri, hogy az alatt a pár nap alatt, amióta itthon van, nem kevesebb, mint hat lopást követett el.

A rendőrség szennációs fogást csinált. Sikerült ugyanis letartóztatnia Szabó Máriát, a 25 éves leányt, aki számtalan esetben el volt már ítélve, — azonban amikor kiszabadult, mindig csak visszatért kedvenc foglalkozásához a lólopáshoz és a zsebtolvajlásához.

Szabó Mária feltűnő szép leány és sok férfit becsapott, akikkel elment, de csak azért, hogy mindenből kirabolja őket. A becsapott férfiak ilyenkor szegényekben nem mertek rendőrséghez folyamodni, mert

Elkapott egy szekeret a robogó gyorsvonal

Egy kis gyermeket keltévágtak a mozdony kerekei

Bucuresti, aug. 14.

Ciulnita állomás közelében halálos vasúti szerencsétlenség történt. Ezen a ponton az országot és vasútonallal párhuzamosan halad Bucuresti felé. Az országúton egy kétlovas szekér haladt, amikor hatalmas robajjal közeledett a gyorsvonal. A lovak a nagy dübörgéstől megijedtek, elragadtak és egyenesen a mozdony elé ugrottak. A szerencsétlenséget elkerülni lehetetlen volt. Az egyik lovat megölte a

mozdony míg a szekeret teljesen összetörte. A szekeren ülő ember, aki egy kis gyermek volt, kiugrott a szekérből, azonban a kisgyermeket szétvágta a vonat kereke. A vonatot megállították, egy orvos is tartózkodott az utasok között, aki segélyben akarta részesíteni a gyermeket, de már csak a beállott halált konstatálhatta. Az összeütközés miatt a gyorsvonal egy félóra késéssel érkezett meg Bucurestibe.

Luigi Razza

olasz közmunkaügyi miniszter, akinek gépe Kairó közelében lezuhant. A miniszter hét utasával életét vesztette

40 repülőgépet rendelt Görögország Angliában

Athén, augusztus 14.

A görög kormány az angol repülő gyárakban 40 olyan repülőgépet rendelt, amelyet 25 kilogrammos súlyú alkatrészekre lehet szétszedni.

RÁDIÓMŰSOR

CSÜTÖRTÖK

Bucuresti: 13.05 Gramofon. 13.55 Gramofon. 18 Motzoi zenekar. 19 Hírek. 19.15 A hangverseny folytatása. 20 Előadás. — 20.20 Román zene lemezek. 21 Előadás. 21.15 Rádiózenekar. 21.45 Alexander Grotzta román népdalokat énekel. 22.30 Hírek. 22.50 Hangverseny. 23.15 Hírek. 23.25 A hangverseny folytatása.

Budapest: 10.30 Hírek. 11—12.10 Egy házi ének és szentbeszéd a belvárosi plébánia templomból. 12.15—13.15 Görög katolikus istentisztelet a Rózsák téren levő magyar plébániatemplomból. 13.20 Pontos időjelzés időjárás és vizállásjelentés. 13.30 Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. — 15. Hangmezek. 16. Csíke Károly meséje. — 16.30 Friss Antal gondolkázik. 17.10 Kosztolányi Dezső beszél Arany Bolond Istókjáról. 17.30 Farkas Sándor és cigányzenekara. 18.30 Oláh György előadása. 19 Balázs László és Kalmár Rezső jazz zenekara. 20. Kis hangjáték képsorozat. 20.55 Hangmezek. 21.20 Közvetítés a diákolimpiásról. 22.40 Az 1. honvédgyalogezred zenekara. 24.10 Czicza József és cigányzenekara. 1.05 Hírek.

PÉNTEK

Bucuresti: 13.05 Gramofon. 13.55 Gramofon. 18 Rádiózenekar. 20 Előadás. 20.20 Constantin Silvestri saját műveiből zongorázik. 20.50 Előadás. 21 Előadás. 21.15 Wagner: Trisztán és Izolda lemezek. Szünetben hírek.

Budapest: 7.45 Torna. Utána: Hanglemezek. 11 Hírek. 11.20 Felolvasás. 11.45 Felolvasás. 12.10 Nemzetközi vízjelző szolgálat. 13. Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 13.05 Hangmezek. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés időjárás és vizállásjelentés. 14.30 A 2. honvédgyalogezred zenekara. 15. Közvetítés Tokiágra, a berlini röcidhullámu adóállomáson keresztül. 16.30 Közvetítés a Diákolimpiásról. Beszélő Pluhár István. 17.45 Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18. Weidinger Ede szalonzenekara. 19 Sportközlemények. 19.15 Masirevich György előadása. 19.45 Wechsler Ili zongorázik. Váci Károly klarinét. 20.45 Révai Géza felolvasása. — 21.15 Magyar nótáest közvetítése. 23.20 Hírek, időjárásjelentés. 23.40 Budapesti Hangverseny Zenekar. 1.05 Hírek.

"ERDELYI MAGYARSÁG"

3. oldal

1935 augusztus 16.

REGÉNY BÜNÖS VAGYON

— Detektívregény — 12

Paula kilépett az öltözőből. Egyszerű kék estélyi ruhája illett szőke szépségéhez. Édesen mosolygott és kezét Dave karjába csuszattatta. Megindultak az étterem felé.

— Miért nem ismerkedhettünk meg hamarabb... — suttogta Paula. — Mielőtt... — A hangja elcsuklott.

— Mit akart mondani? Mielőtt?

— Akkor, mikor még egyszerűen csak jól érezhettük volna magunkat együtt. Gondtalanul...

Dave a kisebbik étterembe vezette, ahol kevesen voltak. A fal mellett ültek le, a fiu odanyújtotta az étlapot.

— Nem tudnék lenyelni egy falatot sem — rázta a fejét Paula. — Mi a legártalmatlanabb innivaló?

— Pohárka sherry — ajánlotta Dave. Ő maga cocktailt rendelt.

— Ez hányadik lesz? — kérdezte a régi barátság érélyes hangján Paula.

— Csak a második, de az elsőt sem ittam meg egészen.

A fahéjszínű fiatalember meg a fekete leány léptek be és a szomszédos asztalhoz telepedtek.

— Ne nézzen most oda — sugta Paula — Ez a két ember egész hazulról követ.

Dave a homlokát ráncolta.

— Nekem is feltűnt a párocska. Beve-rem a fickó fejét.

— Ne kössön bele! — tiltakozott idegesen Paula. — Ez a fajta ember pisztolyt hord magánál.

Dave arca megkeményedett.

— Igaza van. De ugyan miért kémkednének utánunk?

— Nem tudom — suttogta Paula táncstalanul. — A rejtélyeknek egész hálója vesz körül.

Dave kutatva nézett a leány szeme közé. A kék szempár mélyén őszintesége és könyörgést látott.

— Akármiről legyen is szó, szolgál-
tára állok — mondta csöndesen. — Beszéljen.

— Adjon egy kis haladékat — kérte a leány. — Hiszen még nem ismerjük egymást.

Dave látta, hogy a leány keze remeg, mikor szájához viszi a poharat. Hogy megnyugtassa, magáról kezdett beszélni, vidéken lakó szüleiről, kis tanyájukról.

— A birtok a bátyámra marad — mesélte — én meg feljöttem New-Yorkba, hogy megpróbáljam megkeresni a kenyeremet.

— Nekem senkim sincs, csak az édesanyám — mondta Paula. — Együtt élünk. A keze munkájából tartott el, amíg felnőttem.

Hallatlanul érdekesnek találták egymás életének legkisebb részleteit is. Arról is elfeledkeztek, hogy múlik az idő. A szomszédos asztalnál a férfi azt sugta a fekete leánynak: "Ő a kiválasztott".

Dave és Paula lassan elhallgatott. A fiu törte meg a csendet:

— Most már mindent tud rólam, mondja el, mi bántja.

A leány nem felelt rögtön. A szája mosolygott, de kék szeméből végtelen fájdalom sugárzott.

(Folyt. köv.)

4 "ERDÉLYI MAGYARSÁG"
dal. 1935 augusztus 16.

Felgyújtott a villám egy malmot Sft.-Gheorghe közelében

Pusztulás fenyegette a község templomát

Sft. Gheorghe, augusztus 14.
A megyében tegnap hatalmas vihar vonult keresztül. A villámok, amelyek sűrűn hullottak az égből, belesaptak a Sita Seaca községbeli malomba, amely kigyulladt. A tüzvész közvetlenül fenyegette a

templomot is, amely a malom mellett Szerencsére azonban az eső olyan nagy esett, hogy a tűz tovaterjedését megakadályozta, azonban a malom teljesen elpusztult, mivel fából volt készítve. A kár nagy azonban biztosítás útján megtérül.

Ujabb súlyos repülő- baleset Brasovban

A szerencsétlenül járt gépet vezető pilótánál haldokolva vitték a kórházba

Brasov, aug. 14.
Súlyos repülőszerencsétlenség történt Brasovban. Egy bucarestii urilány, akinek megvolt a pilóta vizsgája és aki a brasovi repülőtérén gyakorlatozott, egy „Chodrone” repülőgépen, gépjével 500 méter magasság-

ból lezuhant. A gép teljesen tönkrement, míg a pilótánó súlyosan megsebesült. Bőrszállították a brasovi kórházba, ahol operálták. Életbenmaradásához kevés remény van.

Aminek az álmos emberek nem örülnek

Huszonnégy órából fog állani a nappal!

Egyelőre azonban nem kell tartani tőle, mert ez pontosan -- 5 milliárd és 3 év múlva következik be

London, augusztus 14.
Eddingtonnak, a híres asztronomusnak a számítása szerint két milliárd évvel ezelőtt egy nap nem huszonnégy órából állt, hanem csak négy órából. Enek az oka az volt, hogy a föld összesen négy óra alatt fordult meg saját tengelye körül. Ennek a gyorsaságnak volt a következménye, hogy a földből kiszakadt egy darab: a hold. E kiszakadt darab föld helyét most a Csendes óceán foglalja el.

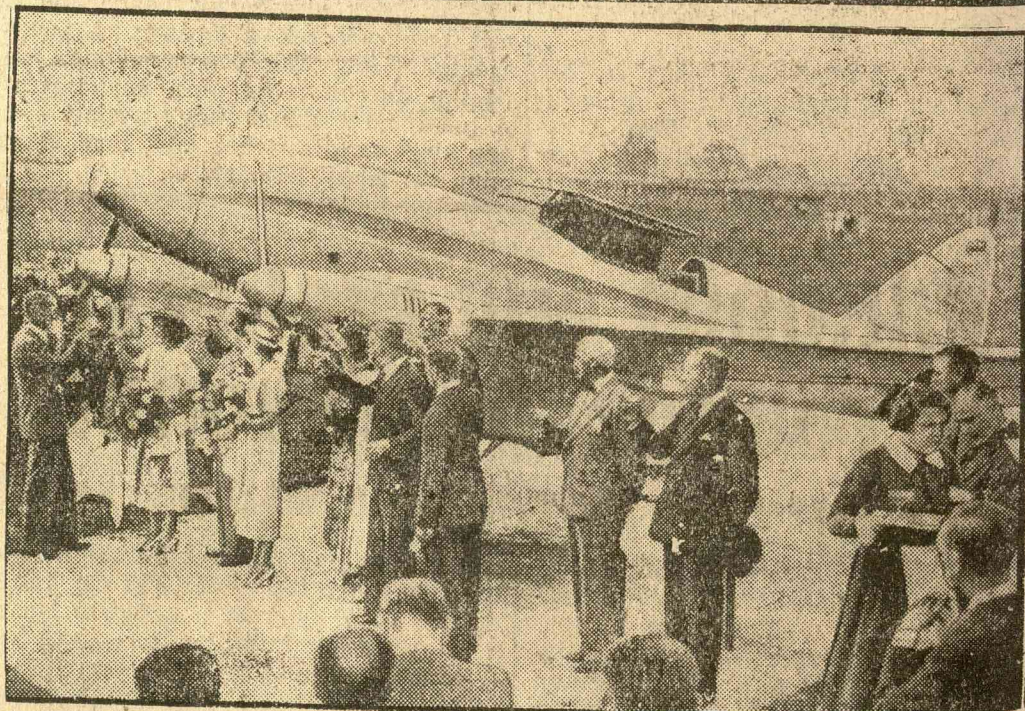
A föld állandóan veszített sebességéből, míg végre elérkezett addig az időpon-
tig, amikor huszonnégy óra alatt tette meg az utat saját tengelye körül.

Eddington azzal okolja a föld forgásának gyöngülését, hogy évenként a föld több milliárd csillagot von a hatáskörébe, amelyeknek nehézsége okozza a gyorsaság

kisebbedését.

Nem örülhetünk azonban annak, hogy elérkezik az az idő, amikor egy nap nem 24 hanem 48 órából fog állani, mert ez évszázadnyi idő alatt a föld egy perc ez részével tovább teszi meg az utat. Százéve év múlva kell csak az órát megigazítani, mert akkor a nap egy másodperccel lesz hosszabb. Az emberi életre ez nem bír fontos-
tossággal, de annál inkább a tudósokra, akiknél egy másodperc nagyon hosszú idő. Hat millió év múlva a nap egy perccel lesz hosszabb, 360 millió év múlva egy órával és 5 milliárd és 35 év múlva a nap nem 24, hanem 48 órából fog állani.

Azonban nem valószínű, hogy ezt az időt ember vagy állat élve megérje, mert a nap akkor már régen kihunyott, a föld pedig már régen jéggolyó lesz.

Londontól Fokvárosig -- leszállás nélkül

Cambell Black, a világhírű angol pilóta bravuros teljesítményre készül. Az angol fővárostól Afrika legdélibb pontjáig akar repülni. A képen Black start előtt látható.

Pénteken kezdik az augusztusi nyugdíj számfejtését

A nyugdíjasok igazolni tartoznak, hogy augusztus 1-ig esedékes adójukat kifizették

Oradea, augusztus 14.

A pénzügyigazgatóság közli a nyugdíjasokkal, hogy nyugdíjleveleket adják be a pénzügyigazgatóság nyugdíjosztályára az előzetes hitelesítés és számfejtés végett. A nyugdíjlevelek benyújtásának sorrendje a következő:

Augusztus 16-án a katonai és pénzügyi nyugdíjasok.

Augusztus 17-én az 1000 lejig.

Augusztus 19-én a 200 lejig.

Augusztus 20-án a 3000 lejig.

Augusztus 21-én a 4000 lejig.

Augusztus 22-én a 10 ezer lejig terjedő polgári nyugdíjasok tartoznak levelecskéket benyújtani.

Minden nyugdíjas tartozik ezen kívül az illetékes adóhivatal yugtáját is bemutatni az ez év augusztus 1-éig esedékes adó kifizetéséről.

A nyugdíjak fizetése a később megállapítandó sorrendben történik, amit idejében közölni fogunk.

Siessen Ön is a London kötődébe

mert már csak pár napig tart az

olcsó vásár!

Szvetter, fürdődressz, harisnya, gyermek és férfi zokni, reformnadrág, divatos kötött ingek, zsebkendők

Sfr. Avram Iancu 1.

Figyeljen a címre!

Hamispénzgyárat rendeztek be a fegyencek a íási börtönben

Az egyik fegyházor „felügyelete” alatt öntötték a hamis pénzt

Bucuresti, augusztus 14.

Nem Coroiu szökése az egyetlen eseménye a börtönök botránykrónikájának. — Épületes dolognak jöttek nyomára a íási börtön is, ahol két foglyot találtak, kik éppen a börtönben gyártottak hamis pénzt. Egyik Ioan Aporca, aki most tölti ki öt évi börtönbüntetését pénzhamisítás miatt, míg a másik, akit Luchianak neveznek, egy évre van ítélve. A két fegyenc, egy Petrascu őrségsegítségével megszerezte a szükséges fel-

szerelést és anyagot, ami a pénzhamisításhoz kell és amikor Petrascu őrzete alatt sétájukat végezték a kertben, egy bokor mögé húzódtak, ahol nyugodtan öntötték a hamis pénzt. Az ügyre csak úgy jöttek rá, hogy Aporcat átvitték a bucurestii börtönbe, mire az egyedül maradt társ, Luchian, segédet keresett magának a foglyok között a pénzverés folytatására. Az a fegyenc, kit erre fel akart bérelni, fejeletette, mire lefűlelték a pénzhamisító fegyencet.

Lezuhant az oradeai repülőhidről egy 54 éves munkásasszony

Oradea, augusztus 14.

Tegnap délután valamivel öt óra után telefonon hívták ki a mentőket a vasúti repülőhidhoz, ahol súlyos és könnyen végzettsé válható baleset történt. A hidon haladt át Nagy Erzsébet 54 éves Barna telepi munkásasszony, amikor eddig még meg nem állapított körülmények között

a hidról a több méter mélységű pályatestre zuhant a vasúti sínek közé.

A mentők a súlyosan sérült asszonyt be szállították a kórházba, hol ápolás alá vették, de miután az asszony belső sérüléseket is szenvedett, állapota igen komoly és tartanak tőle, hogy nem sikerül megmenteni az életnek.

A rendőrségről azonnal egy bizottság szállt ki a helyszínre, amelynek megállapítása szerint a súlyos szerencsétlenséget az okozta, hogy

egyik talpdaszka elcsúszott a helyéről és Nagy Erzsébet az így támadt résen át zuhant a mélységbe.

A rendőrség mindenestre folytatja a vizsgálatot a szerencsétlenség körülményeiről.

kivizsgálására, valamint a felelősség megállapítására. Annak a feltevésnek, hogy az asszony öngyilkossági szándékkal leugrott a hidról, igen kevés a valószínűsége. Mindenesetre erre csak maga az asszony adhatna felvilágosítást, akit azonban mindeddig nem lehetett kihallgatni.

Szörnyű gyermekkatasztrófa Tinca közelében

Halálra sujtott a villám egy öt éves fiút, aki a vihar elől egy fa alatt keresett menedéket

Oradea, augusztus 14.

Tragikus gyermekszerencsétlenség történt a Tinca közelében fekvő Craiova községben tegnap délután. A falu felett nagy viharvonult végig. Egy 5 éves gyermek, Dogau György a falu határában játszadozott, amikor a vihar utólérte. A kisgyermek egy fa alá bujt ahová a villám becsapott és

szénné égette a szerencsétlen kisfiu testét.

Szülei csak a vihar elmúltával indultak a rég távollévő kisfiu keresésére és megdöbbenve akadtak rá a megszenesedett holt testre.

A tincai csendőrség telefonon értesítette az ügyvétséget, a borzalmas balesetről.

11 ezer vagon kukoricát exportál Románia

Bucuresti, augusztus 14.

A földművelésügyi minisztérium jelentése szerint ebben az évben rekord kukorica termés várható. Összesen 5 millió 600 ezer hektárt vetettek be kukoricával, 110 ezer vagon kukoricát fognak külföldre exportálni. Egy svájci cég 100 millió francia francot előlegként ki is fizetett a román kor-mánynak.

Osztrovszky bucurestii szovjetkövet szabadságon

Bucuresti, augusztus 14

Osztrovszky szovjet követ egy hónapos szabadságára utazott. A követséget az alatt az idő alatt Vinogradov titkár vezeti. Osztrovszky szeptember közepén tér vissza Bucurestibe.

Borzalmas pusztításokat végez az árvíz Északolaszországban

Torino, augusztus 14.

Torino mellett az Archello tó az utóbbi napok esőzése következtében úgy megáradt, hogy Moare falu felő eső gátját elszakította és a hatalmas víztömeg a falura zuhant, ahol minden házat rombadöntött. A falunak hétszáz lakosa volt, de alig hiszik, hogy néhányan is megmenekültek közülük.

Nyári szezonra

kaphatók legolcsóbb árban:

Lampionok

Papírszalvéták

Tortapapírok

Dessertpapírok

Szerpentin

Konfetti

Szalmaszál stb.

mindennemű papíráruk nagy választékban

Pásztor Ede papíráruháza

Oradea, Piața Mihai Viteazul 4.

Időjárás

Élénk szél, sok helyen zivataros eső. A hőmérséklet nyugaton erősebben, keleten valószínűleg még csak keveset csökken.

5

“ERDELYI MAGYARSÁG”

1935 augusztus 16.

Doronggal félig agyon- verték egy rontau gazdát

Titokzatos és egyben rejtélyes körülmények között véghez vitt altomos támadás ügyében indított vizsgálatot a rendőrség bünygyi osztálya. Az elmúlt éjszaka folyamán Veres Demeter rontau lakos mit sem sejtve, tartotta gyalogszerrel a közeli Rantau községben levő lakása felé, amikor valaki az éj sötétjének leple alatt egy doronggal fejbe vágta. Eszméletlenül esett össze és csak a kora reggeli járókelők vették észre az ut porában heverő embert. Azonnal beszállították a megyei kórházba, ahol miután gondos ápolásba vették,

és a déli órákban sikerült magához téríteni és kihallgatását megejteni. A súlyosan sebesült ember a támadójáról semmi közlelbi adatot mondani nem tudott. A szerencsétlen ember a pár percig tartó kihallgatás után ismét elvesztette eszméletét. Az orvosok véleménye szerint állapota reménytelen. A rendőrség bünygyi osztálya a rontau csendőrséggel együtt széleskörű nyomozást vezetett be a a vakmerő éjszakai támadó kilétének megállapítása érdekében.

Egyre-másra szedi áldozatait az „ezerdolláros” szélhámos

A rossz ezermárkásokkal már több embert becsapott a vakmerő csaló

Két nappal ezelőtt lapunk hasábjain részletesen beszámoltunk arról a példátlan szélhámoságról, amelyet egy állítólagos Garsi Sándor nevű fiatalember követett el, amikor Garsi Mártonné 68 éves asszonyt a hatezer dollár meséjével becsapta. A hirdetésnek nem várt és szenzációs következménye volt amennyiben a tegnapi nap folyamán megjelent lapunk szerkesztőségében M. Nagy József nyugdíjas vasutas aki elmondta, hogy őt is hasonló mesével csapta be egy fiatalember aki azonban, mire M. Nagy Józsefhez ért, már annak az unokaöccse lett.

Elmondotta a becsapott nyugdíjas, hogy augusztus 3-án megjelent nála egy fiatalember, aki azt mondta, hogy az ő unokaöccse. Lévy Józsefnek hívják és M. Nagy József édesanyja bátyjának, Lévy Antalnak a fia.

M. Nagy Józsefnek tényleg volt egy Lévy Antal nevű rokona és tudta, hogy annak fia is van, akit Józsefnek hívnak. Nagyon megörült a váratlan rokonnak, aki mint mondotta a magyarországi Boharmegye Báránd községében lakik. Lévy József olyan pontosan tudta az egész családfát, hogy M. Nagy József akárcsak Garsi Mártonné egy pillanatig sem kételkedett, hogy valóban a fiatalember a rokon, akinek kiadja magát.

A váratlanul érkezett unokaöccs, a bejelentések során elmondta, hogy Oradeán volt dolga, de levelet kapott, hogy sürgősen utazzék vissza Bárándra, mert jelenlétére mulhatalanul szükség van. Vissza is utazott volna már előző nap, azonban csak 2 ezer dollárja van, amit azonban délután lévén, nem tud bevéltani a Nemzeti Bankban. Lévy Antal ki is húzta ugyancsak a mellényzsebéből a két darab ezres bankót és arra kérte nagybátyját, hogy ennek a kétezer dollárnak, aminek az értéke 300 ezer lei,

adjon 1000 leit, másnap váltsa be a Nemzeti Bankban és ő egy hét múlva eljön a többiért és akkor a tömegtelen pénzből neki is ad.

Lévy Antal olyan nagy biztonsággal mondta meg, hogy mit kell cselekedjen, a bankban és miképpen váltsa be, hogy M. Nagy Józsefnek egy pillanatnyi gyanúja sem támadt. Adott is volna jó szívvvel 1000 leit a megszorult „unokaöccsnek” azonban nem volt ennyi pénze. Akkor az unokaöccs azt mondta hogy adjon 500 leit. Ennyi sem

volt. Végre megegyeztek 300 leiben, amit az öreg M. Nagy József a „kétezer dollár” ellenében át is adott. Az unokaöccs pedig azzal a fogadkozással, hogy egy hét múlva, amikor befejezi a cséplést, visszajön és meghálálja a szívességet.

M. Nagy Józsefnek nem volt ideje bemenni a Nemzeti Bankba, hogy beváltsa a pénzt, azonban két nappal ezelőtt kezébe került az ujság, amelyben részletesen le volt írva hogy miképpen csapta be Garsinét egy magyarországi fiatalember a háborus márkákkal. Azonnal gyanút fogott és megmutatta több ismerősének az 1000 „dollárosokat”, akik azonban megállapították, hogy éppen olyan értéktelen háborus 1000 márkások azok is, mint amilyenekkel Garsinét csapta be a szélhámos.

Az ezer márkásokkal való csalásnak már gyanúsítottjai is vannak

M. Nagy József elbeszélte még, hogy ott a fűtőház körül, ahol ő lakik, az értéktelen ezer márkásokkal való szélhámoskodásnak már gyanúsítottjai is vannak. — Ugyanis még a háboru idején történt, hogy a visszavonuló Mackensen hadserege a környéken lakó és gazdálkodást is folytató vasutasoknak 1000 márkásokkal fizettek. Több vasutas azután eltette ezeket a német pénzeket. Valószínűnek tartják, hogy egy ilyen német márka csomó került valamilyik vasutas rokonának vagy ismerősének kezébe és így akár egy kis pénzt szerezni, szélhámosossággal magának.

Felhívjuk erre a tényre a vasúti előjáróság, az ügyészség valamint a rendőrség figyelmét azzal a meggyőződéssel, hogy vannak még ennek a szélhámosnak más áldozatai is, ha ugyan lesz olyan merész és ismét próbálkozni fog.

— Nem fojtogatás, hanem agyvérzés okozta a bábaképezdei csecsemő halálát. Lapunk tegnapi számában megírtuk, hogy a helybeli bábaképezdében tegnap reggel halva találták az egyik ágyon Péter István két napos csecsemőt. Mint ismeretes, a rejtélyes körülmények között bekövetkezett halálesetet a Bábaképezde igazgatósága azonnali jelentéssel az ügyészségnek, ahonnan elrendelték a felboncolását. A hatósági orvosszakértők szerdán délelőtti tartották meg a boncolást és megállapították, hogy a kis Péter István halálát nem fojtogatás, hanem agyvérzés okozta. A temetés az ügyészség az orvosszakértői vélemény alapján megadta az engedélyt.

— Vasárnap délután nagy kabaré előadás a városi strandon. Antalffy Margi. növendékeinek táncballetje.

— Babic Joan törvényszéki bíró kitüntetés. Az uralkodó Babic Joan törvényszéki bírót a Steaua Romaniei érdemrend tiszti keresztjével tüntette ki.

Hirdetmény

Az oradeai rendőrségi kvestura nyilvános árlejtést tart a rendőrségi épületben levő kályhák megjavítására. Mindazok, akik e munkálatok elvégzésére megbízást ohajtanak nyerni, e hó 25-én délelőtti 11 óráig adják be zárt ajánlatukat a rendőrség I. emelet 16. sz. szobájában. További szükséges felvilágosítás ugyanott szerezhető be.

Popoviciu chestor s. s.

Mozgósínházak műsora:

Apolló Mozgó
BENGALI.
Heyman Szinkör
56-os UCCA TITKA.
Omnia:
AZ ANYASZIV.

APRÓHIRDETÉSEK

Komoly, józan életű önálló izr. kereskedő keres magához való intelligens finom lelkű élettársat, megfelelő hozománnyal, ki dolgozni is szeret és megértő társ is tud lenni. Csakis fényképpel ellátott leveleket csakis 18—25 éves leányok írjanak Csendes Otthon jeligére. 3418

27 éves izraelita munkás, házasság céljából megismerkedne szerény, tisztességes zsidó leánnyal, kinek csekély hozománya is van. Cim a kiadóban.

Az Erdélyi Magyarok terjesztésére keresünk az ország minden városában és községében megbízható ügyes egyéneket. Ajánlatot kérünk a kiadóhivatalhoz intézni.

Olcson eladó kapuajtó és cserépkályha, Str. Mihail Sorbul 15. 3240

Fiatal leányt mosogatáshoz felveszek. „Eldorádó” buffet, Str. Ciorogariu 1. 3419

Felveszek munkabíró férfit, aki a bádogos munkában járatos. Sonnenwirth telep. No 17. 3416

Gáti bódé faanyaggal építkezéshez elsőrangú olcson eladó. Str. Cazarme 1. 3465

— Kishidőnél Czillérrel szemben levő Katona-féle ujságkioszk szemben levő kapu alá helyezte át az ujságokat és könyveket, ahol mindenféle román, magyar, német és egyéb külföldi lapok nagy választékban kaphatók.

Lakbérszerződés nyomtatvány kapható Pásztor Ede papíráruházában.

Perfekt szakácsnő jó bizonyítványokkal állást keres. Str. Negruzzi 30. Siposné. 3379

Eladó 2 nagyobb festékes hordó. Cim a kiadó hivatalban.

Munkásnő könyvkötészetbe kerestetik azonnali belépésre, esetleg teljes ellátással. Teljes című levelet a Targu Muresi Birou de Ziar hirlapirodába, „Könyvkötészet” jeligével. 3407

Háztartás vezetésében teljesen önálló fiatal asszony ajánlkozik házvezetőnőnek magános ur vagy urnőhöz. Vidékre is elmegy. Ferencz ucca 16-a Társinál. 3409

Makulatura ujságpapír kapható nagyban és kicsinyben Pásztor Ede papíráruházában. Oradea. Piata Mihai Viteazul 4.

Kiadó a Bazár épületben 2 szobás lakás konyhával is. Cim a ház mesternél. 3350

NYOMATOTT KIADÓTULAJDONOS
PASZTOR EDE CEG KÖBFORGÓGÉPEN
ORADEA.